

پاکستان و گرتووهی ئیسلامی سیاسی ... هه ورامان علی

تیرۆری درندانەى بنازیر بۆتۆ (1953_2007) سەرەک وەزیرانی پێشوو یه‌کیک له‌ به‌هێزترین پالییواره‌کانی هه‌لبژاردنه‌کانی ئەمسال درگایی جه‌نگی ناوخوای له‌ پاکستاندا خسته‌ سەر گازه‌رای پشت. پاکستان سالانیکی دوورو درێژه‌ گیرۆده‌ی کیشمه‌کیشیکی سیاسی خویناویه‌ که‌ تییدا هێزه‌ سیاسیه‌کانی له‌ ریگه‌ی تیرۆرو توندوتیژی و کوده‌تاوه‌ ده‌سه‌لات ئالوگۆر ده‌که‌ن! له‌م نێوه‌دا ئیسلامی سیاسی ده‌ستیکی بالای هه‌یه‌ له‌ خوشکردنی ئاگری شه‌رو کوشتار نه‌ک ته‌نیا له‌ ناو خوا وولاتدا، به‌لکو له‌ ئاودیو کردنی تیرۆر بۆ کشمیری هندستان و ئه‌فغانستان و ته‌نانه‌ت ئه‌و روپاش...

به‌نازیر بۆتۆ له‌ زۆر رووه‌وه‌ که‌سایه‌تیه‌کی سیاسی دژه‌ شه‌پۆلی باو بوو له‌ وولاته‌که‌ی خۆیدا، پێش هه‌موو شتیکی ئه‌و ژن بوو، ژن و سیاسه‌ت له‌ وولاتیکدا که‌ ئیسلامی سیاسی به‌شیکی گرنه‌گ له‌ دامه‌زراره‌کانی ده‌وله‌ت پیک به‌هێنیت کوجا مه‌رحه‌با! ئه‌و له‌ریزی ئه‌و ژنه‌ رۆژه‌لاتیه‌ تاک و ته‌رایانه‌ بوو که‌ تاپۆی شکاند. (ناقعی عقل) بوونی وه‌ک ژنیکی له‌ وولاتانی ئیسلامیدا خسته‌ ژیر پرسیاره‌وه‌. ئه‌و توانی بۆ دووجار بپیتته‌ سەرەک وەزیرانی وولاتیکی ئیسلامی، ئه‌وه‌ یه‌که‌مین جار بوو له‌ میژووی دوورو درێژی وولاتانی ئیسلامیدا ژنیکی سەرکردایه‌تی وولات له‌ ئه‌ستۆ بگرییت. له‌ روی سیاسیه‌وه‌ ئه‌و که‌سایه‌تیه‌کی لیبرال بوو له‌ وولاتیکدا که‌ تاسه‌ر مۆخ نوهمی دواکه‌وتوویی و کۆنه‌ پاریزی و کۆنه‌ په‌رستی بووه‌، له‌ روی مه‌زه‌به‌یییه‌وه‌ ئه‌و شیعه‌ بوو له‌کاتیکی زۆربه‌ی دانیشتوانی پاکستان سوننه‌ مه‌زه‌به‌ن، له‌مانه‌ش گرنه‌گتر ئه‌و له‌ هه‌لمه‌تی هه‌لبژاردنه‌کانی چه‌ند رۆژی رابردووی ئه‌و وولاته‌دا به‌ ئاشکرا دژایه‌تی خۆی بۆ (قوتابخانه‌) ئاینیه‌کان راگه‌یانده‌ بوو.... هه‌ر بۆیه‌ هه‌ولی ترۆر کردنی کاریکی نه‌ک هه‌ر چاره‌روان کراو بوو، به‌لکه‌ دواش که‌وت! خودی بۆتۆ له‌ هه‌موان باشتر ئه‌م راستیه‌ی ده‌زانی. ئه‌و له‌ دواين دیداریدا له‌گه‌ل حامید که‌ره‌زای سه‌رۆکی ئه‌فغانستان رایگه‌یانده‌ ئاماده‌یه‌ له‌ پینا و روبه‌روبوونه‌وه‌ی تیرۆریسته‌کاندا گیانی خۆی پێشکه‌ش بکات.

ئه‌و شته‌ی له‌ پاکستان پێیده‌وتری (قوتابخانه‌ی) ئاینی له‌ راستیدا شتیکی نیه‌ جگه‌ له‌ کارخانه‌ی دروستکردنی تیرۆر و شته‌وه‌ی میشکی ئه‌و منداله‌ داماوانه‌ی که‌ هه‌ژاری و نه‌داری خیزانه‌کانیان پالیان پێوه‌ده‌نی بۆ نیو ئه‌و زه‌لکاوه‌ی که‌ به‌ تیرۆریزمی نیوده‌ولاتی ناوبانگی ده‌رکردووه‌. تالیبانی ئه‌فغانستان و تالیبانی پاکستان و زۆریکی له‌ ریکخراوه‌ ترۆریسته‌کانی کشمیر له‌م زۆنگاوه‌دا سه‌ریان ده‌ره‌ینا و ده‌هینن.

پاکستان وەک وولات خۆی یهکی تره له قوربانیهکانی جانگی سارد، خودی ئەوهی پێیدهوتری (قوتابخانهی) ئایینی یهکیک بون له ئامرازهکانی ئەو جهنگه و یهکیک له کارتهکانی گوشاری خۆر ئاوا بو سهر رۆژههلات. با کهمیک بگهڕینهوه دواره، له دهیهی حافتاکانی سهدهی رابردوودا له دواي شکستی ئەمهریکا له قییتام و داگیرکردنی ئەفغانستان له لایهن هیزهکانی یهکییتی سۆقیهتی جارانهوه، نهخشه دارپهزهرانی سی ئای ئەی و پنتاگۆن بریاری دروستکردنی پشتینهی (سهوزی) ان دا به دهوری یهکییتی سۆقیهتی جاراندا، پشتینهی سهوز یانی ریکخستنی هیزو رهته ئاینیهکان بهتایبهت ئیسلامیهکانی رۆژههلاتی ناوهراست له دژی هیزه چهپهکانی ئەو کات، بو ئەم مهبهسته کودهتاکهی جهنرال محمهد زیا ئەلههق، له پاکستان ههنگاوێک بوو لهم راسایهدا. هنری کیسهنجر که ئەو کات وهزیری دهروهی ئەمهریکا بوو رۆلی سهرهکی لهم نهخشهیهدا گێرا، قوتابخانه ئاینیهکان تهنیا گوشهیهک ئەم سیاسهته بوون، که پارهو پولی ئەم بنکه ئاینیانه له لایهن شیخهکانی خلیج بهتایبهتی عهروبیستانی سعودیهوه دابین دهکرا، ههر ئەو قوتانخانانهی ئەمرۆ دهزگی ههوالگری دهولهته رۆژئاواییهکان بهتایبهتی ئەمهریکا جهخت لهسهر داخستنیان دهکهن وهک ههنگاوێک له روبهرو بونهوهی ترۆر له ناوچهکهدا.

به جیا لهمانه زۆر هۆکار ههن که یارمهتی ئیسلامی سیاسیان دا لهو وولاته گهشه بکات، ههزاری و نه داری سیمای بهرجهستهی خهکی پاکستانه، ئەگههچی له زۆریک له ههریمهکانی ئەو وولاته داامو دهزگایی ئامار نیه تا ئاماری ههزاری به ژماره دیاری بکهین، بهم حالهشهوه نزیکه 50% هیزی کاری ئەو وولاته بهتایبهت له ناوچهی وهزیرستان بیکارن. له ورپهزیهش زیاتر بیکاری رازین (بگاله مقنعه)، له زۆریک له ههریمهکانی پاکستان له 70% دانیشتوان نهخویندهوارن. نهخویندهوار له دنیای ئەمرۆدا ئەوانه له کۆمپیوتهر نازانن نهخویندهواری له پاکستاندا ئەوانه ناتوانن ناوی خویان بنوسن. ئەوه بهجیا لهوهی که خودی پاکستان له سهر بناغهی ئیسلام بوونی دانیشتوانهکهی له هندستانی دایک جیابویهوه ئەوکات به پشتیوانی رۆژ ئاوا دان به سهر بهخۆی بوونیدا نرا. به ههرحال پاکستان گیرۆدهی رژیمکی سیاسی دکتاتۆرو ئۆپوزسیۆنیکی تاسهر مۆخ دواکهوتوو ههر ئەمهش سههرچاوهی نههامهتی و بهتبهختی خهلهکهکهیهتی.

تیرۆر کردنی بۆتۆ بهم شیوازه درندانیه ههنگاوی یهکهمی دهستپیکردنی جهنگی ناو خۆی ئەو وولاتهیه، جهنگیک که تهرو وشک پیکهوه دهسوتینیت و کارهساتی گهورهی به شوینهوهیه. به تایبهت پاکستان وولاتیکه خاوهنی بۆمی ئەتۆمییه، له حالیکدا ههمووان ئەو راستیه دهزانین که تیرۆریسته ئیسلامیهکان چهنده پهروۆشی به دهست هیئانی ئەو چهکه کوشندانه و هیچ سلیش له بهکارهینانیان ناکه نهوه له بهرامبهر نهیارهکانیاندا، ههر ئەمهش له پشت ئیدانهکردنی بهر فراوانی جیهانی تیرۆری بۆتۆوهیه له سهر ئاستی جیهاندا. دواشت که دهبیت بوتریت ئەوهیه که ئەگهه چی تیرۆریستان توانیان بۆتۆ له روی فیزیکیهوه له ناو بهرن، بهلام زهحمهته بتوانن ئەو کۆنه پهرسیه سیاسییهی درپهزیه پێیده و بهر به رتهی ههولدان بۆ گۆربینی سیستهمی سیاسی ئەو وولاته بگرن.

www.kurdistan.net

30-12-2007 21:58 به کاتی ناوهندی ئەوروپا

ئەو نووسینانە لە کوردستان نێت دا بلاودەکرێنەو، بیروبۆچوونی خاوەنەکانیانە، کوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.